

Erasmus+

Unijny program
w dziedzinie kształcenia,
szkoleń, młodzieży i sportu
2014-2020

FAQ - PYTANIA i ODPOWIEDZI

Pytania ogólne dotyczące
programu **Erasmus+**

aktualizacja: 17/02/2014

1. CO TO JEST ERASMUS+?
2. SKĄD NAZWA ERASMUS+? KTO JĄ ZAPROPONOWAŁ?
3. CZY PROGRAM ERASMUS+ DOTYCZY TYLKO SZKOLNICTWA WYŻSZEGO, JAK MA TO MIEJSCE W PRZYPADKU OBECNEGO PROGRAMU ERASMUS?
4. KTÓRE KRAJE BĘDĄ MOGŁY UCZESTNICZYĆ W PROGRAMIE ERASMUS+?
5. JAKIE DZIEDZINY SĄ WSPIERANE W RAMACH PROGRAMU ERASMUS+?
6. JAKIE PROJEKTY BĘDĄ FINANSOWANE W RAMACH NOWEGO PROGRAMU?
7. CO OZNACZAJĄ POSZCZEGÓLNE AKCJE? DLA KOGO SĄ ONE PRZEZNACZONE?
8. KTO BĘDZIE UPRAWNIONY DO UBIEGANIA SIĘ O FINANSOWANIE?
9. W JAKI SPOSÓB BĘDĄ PRZYDZIELANA FUNDUSZE?
10. CZY PRZEWIDZIANO WSPARCIE DLA KSZTAŁCENIA DOROSŁYCH?
11. CZY PRZEWIDZIANO WSPARCIE DLA SZKÓŁ?
12. CZY PRZEWIDZIANO WSPARCIE DLA KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO?
13. CZY PRZEWIDZIANO WSPARCIE DLA USTAWICZNEGO ROZWOJU ZAWODOWEGO?
14. CZY PRZEWIDZIANO WSPARCIE DLA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO?
15. CZY PRZEWIDZIANO WSPARCIE DLA ORGANIZACJI MŁODZIEŻOWYCH I PODMIOTÓW ZAJMUJĄCYCH SIĘ POMOCĄ MŁODZIEŻY?
16. CZY PRZEWIDZIANO WSPARCIE DLA REFORMY POLITYKI?
17. CO STANIE SIĘ Z PROGRAMEM „MŁODZIEŻ W DZIAŁANIU”?
18. REALIZUJĘ OBECNIE PROJEKT FINANSOWANY PRZEZ PROGRAM „UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE”. CO OZNACZA DLA MNIE WPROWADZENIE PROGRAMU ERASMUS+?
19. ZAMIERZAM UBIEGAĆ SIĘ O DOFINANSOWANIE W 2013 R. CO OZNACZA DLA MNIE WPROWADZENIE PROGRAMU ERASMUS+?
20. CO TO JEST NUMER PIC I CZY MUSZĘ GO MIEĆ?
21. CO PRZYNIESIE NOWY PROGRAM W DZIEDZINIE EDUKACJI DOROSŁYCH?
22. W JAKI SPOSÓB PROGRAM ERASMUS+ PRZYCZYNI SIĘ DO ROZWIĄZANIA PROBLEMU BEZROBOCIA MŁODZIEŻY?
23. CZY STUDENCI, KTÓRZY JUŻ SKORZYSTALI ZE STYPENDIUM PROGRAMU ERASMUS BĘDĄ MOGLI UCZESTNICZYĆ W PROGRAMIE ERASMUS+?
24. CZY W PROGRAMIE ERASMUS+ POZIOM STYPENDIÓW DLA STUDENTÓW W RÓŻNYCH PAŃSTWACH BĘDZIE BARDZIEJ ZHARMONIZOWANY?
25. CO SIĘ ZMIENI DLA STUDENTÓW W PROGRAMIE ERASMUS+?
26. CZYM SIĘ RÓŻNI PROGRAM ERASMUS+ OD OBECNYCH PROGRAMÓW?
27. CO JESZCZE ROBI KOMISJA, ABY ZWIĘKSZYĆ MOBILNOŚĆ STUDENTÓW I MŁODZIEŻY?
28. DLACZEGO POTRZEBUJEMY NOWEGO PODEJŚCIA DO KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA NA POZIOMIE UE?
29. CO OZNACZA WYMÓG OTWARTEGO DOSTĘPU?
30. NAJWAŻNIEJSZE DANE LICZBOWE: ERASMUS+ (2014-2020)

1. Co to jest Erasmus+?

Erasmus+ oficjalnie zainaugurowano 24 stycznia 2014 r. w Nikozji. Do roku 2020 program dofinansuje studia, szkolenia, praktyki zawodowe i działania wolontariacie aż czterech milionów Europejczyków. Zastąpi kilka istniejących dotychczas programów UE obejmujących wszystkie sektory edukacji: „Uczenie się przez całe życie”: Erasmus (szkolnictwo wyższe), Leonardo da Vinci (kształcenie i szkolenie zawodowe), Comenius (edukacja szkolna), Grundtvig (edukacja osób dorosłych) oraz „Młodzież w działaniu”, a także międzynarodowe programy Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink i program współpracy z państwami uprzemysłowionymi. Po raz pierwszy Erasmus+ oferować będzie także unijne wsparcie na rzecz sportu, zwłaszcza masowego. W sumie budżet nowego przedsięwzięcia wyniesie 14,7 mld euro.

W programie Erasmus+ znacząco zwiększono nakłady ze środków UE (+40 proc.) na rozwój wiedzy i umiejętności, odzwierciedlając znaczenie, jakie przypisuje się kształceniu i szkoleniu w unijnych i krajowych programach politycznych. Celem jest wspieranie rozwoju osobistego oraz perspektyw zatrudnienia.

Nowy program opiera się na doświadczeniach i sukcesie dotychczasowych programów, takich jak Erasmus, lecz jego wpływ ma być bardziej znaczący. Zgodnie z podstawowym założeniem programu inwestowanie w kształcenie i szkolenie jest kluczem do uwolnienia ludzkiego potencjału, bez względu na wiek i sytuację społeczną.



2. Skąd nazwa Erasmus+? Kto ją zaproponował?

Początkowo Komisja Europejska zaproponowała, aby program nazywał się „Erasmus dla wszystkich” w celu skonsolidowania programu pod jedną rozpoznawalną marką. Jednak propozycja ta została odrzucona przez Parlament Europejski, a nową uzgodnioną nazwą jest **Erasmus+**.



3. Czy program Erasmus+ dotyczy tylko szkolnictwa wyższego, jak ma to miejsce w przypadku obecnego programu Erasmus?

Nie. Program jest otwarty dla wielu organizacji, we wszystkich sektorach edukacji, szkoleń i działalności na rzecz młodzieży. Każda publiczna lub prywatna organizacja aktywnie działająca w tych obszarach może ubiegać się o finansowanie w ramach programu Erasmus+. Mogą to być między innymi szkoły, placówki szkolnictwa wyższego, placówki kształcenia ustawicznego, placówki edukacji dorosłych, organizacje młodzieżowe, organizacje charytatywne, MŚP, a także nieformalne grupy młodych ludzi.



4. Które kraje będą mogły uczestniczyć w programie Erasmus+?

Programem zostaną objęte:

- państwa członkowskie UE,
- kraje przystępujące i kandydujące oraz potencjalne kraje kandydujące,
- kraje ESWH (*Islandia, Liechtenstein, Norwegia*)

Inne kraje również będą mogły uczestniczyć, chociaż zakres, w jakim ich udział będzie wspierany, nie został jeszcze sprecyzowany. Ich uczestnictwo jest klasyfikowane jako „współpraca z partnerami z krajów trzecich” i niemal na pewno będzie dotyczyć krajów zwanych „krajami sąsiadującymi” (Algieria, Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Egipt, Gruzja, Izrael, Jordania, Liban, Libia, Mołdawia, Maroko, Okupowane Terytorium Palestyny, Syria, Tunezja i Ukraina; ponadto, na potrzeby działań na rzecz młodzieży, za kraj sąsiadujący uznawana jest też Rosja).



5. Jakie dziedziny są wspierane w ramach programu Erasmus+?

Celem programu Erasmus+ jest poprawa jakości i zwiększenie przydatności kwalifikacji i umiejętności. Dwie trzecie środków finansowych programu zostanie przeznaczonych na stypendia dla ponad 4 milionów osób, które w latach 2014-2020 wyjadą za granicę, aby się uczyć, szkolić, pracować lub działać jako wolontariusze (dla porównania: w latach 2007-2013 było to 2,7 milionów osób). Okres spędzony za granicą może wynosić od kilku dni do jednego roku.

Erasmus+ jest otwarty dla studentów, nauczycieli, praktykantów, wolontariuszy, osób pracujących z młodzieżą i działających na rzecz sportu masowego. Program zapewni też finansowanie partnerstw między placówkami edukacyjnymi, organizacjami młodzieżowymi, przedsiębiorstwami, organami lokalnymi i regionalnymi oraz organizacjami pozarządowymi. Wspierane będą również reformy w państwach członkowskich mające na celu modernizację kształcenia i szkolenia oraz promowanie innowacji, przedsiębiorczości i możliwości zatrudnienia.

Większe wsparcie otrzymają platformy informatyczne, takie jak eTwinning, które łączą szkoły i innych organizatorów kształcenia za pośrednictwem internetu.

Erasmus+ przyczyni się do rozwoju europejskiego wymiaru sportu, pomagając w rozwiązaniu transgranicznych problemów, takich jak ustawianie wyników zawodów sportowych i doping. W ramach programu wspierane będą także międzynarodowe projekty z udziałem organizacji działających na rzecz sportu masowego, promujące na przykład dobre zarządzanie, włączenie społeczne, dwutorowe kariery i aktywność fizyczną w każdym wieku.



6. Jakie projekty będą finansowane w ramach nowego programu?

W programie Erasmus+ sektory „edukacja i szkolenie” oraz „młodzież” będą realizowały **trzy** kluczowe akcje:

Akcja 1: **Mobilność edukacyjna**

Akcja 2: **Współpraca na rzecz innowacji i dobrych praktyk**

Akcja 3: **Wsparcie w reformowaniu polityk**

Każda akcja będzie otwarta dla organizacji, prowadzących działalność w dziedzinie edukacji, szkoleń i na rzecz młodzieży. i będzie wspierać zarówno formalne, jak i nieformalne doświadczenia i działania edukacyjne. Dodatkowo, w programie będzie istniał dział „Jean Monnet” będący do pewnego stopnia kontynuacją dotychczasowego programu o tej nazwie oraz „sport”. Jednak te działy nie będą realizowane w formie ww. trzech kluczowych akcji.

Celem Erasmus+ jest poprawa jakości i zwiększenie przydatności kwalifikacji i umiejętności. Dwie trzecie środków finansowych programu zostanie przeznaczonych na stypendia dla ponad 4 milionów osób, które w latach 2014-2020 wyjadą za granicę, aby się uczyć, szkolić, pracować lub działać jako wolontariusze (dla porównania: w latach 2007-2013 było to 2,7 milionów osób). Okres spędzony za granicą może wynosić od kilku dni do jednego roku. Erasmus+ jest otwarty dla studentów, nauczycieli, praktykantów, wolontariuszy, osób pracujących z młodzieżą i działających na rzecz sportu masowego.

Program zapewni też finansowanie partnerstw między placówkami edukacyjnymi, organizacjami młodzieżowymi, przedsiębiorstwami, organami lokalnymi i regionalnymi oraz organizacjami pozarządowymi. Wspierane będą również reformy w państwach członkowskich mające na celu modernizację kształcenia i szkolenia oraz promowanie innowacji, przedsiębiorczości i możliwości zatrudnienia. Większe wsparcie otrzymają platformy informatyczne, takie jak eTwinning, które łączą szkoły i innych organizatorów kształcenia za pośrednictwem internetu. Erasmus+ przyczyni się do rozwoju europejskiego wymiaru sportu, pomagając w rozwiązywaniu transgranicznych problemów, takich jak ustawianie wyników zawodów sportowych i doping. W ramach programu wspierane będą także międzynarodowe projekty z udziałem organizacji działających na rzecz sportu masowego, promujące na przykład dobre zarządzanie, włączenie społeczne, dwutorowe kariery i aktywność fizyczną w każdym wieku.



7. Co oznaczają poszczególne Akcje? Dla kogo są one przeznaczone?

Akcja 1.: Mobilność edukacyjna

Ponadnarodowa mobilność edukacyjna może potencjalnie prowadzić do doskonalenia umiejętności, rozwoju osobistego i zwiększenia szans na zatrudnienie. Komisja chce, aby znacznie zwiększyć liczbę mobilności realizowanych w poszczególnych krajach uczestniczących w programie. W ramach proponowanego budżetu

tu ocenia się, że w latach 2014-2020 w przedmiotowym działaniu może wziąć udział 5 mln osób.

Działanie to będzie wspierać cztery różne rodzaje działań w sektorach edukacji formalnej i pozaformalnej:

- mobilność pracowników (wszystkie obszary uczenia się przez całe życie; kształcenie i szkolenie specjalistów, w tym pracowników młodzieżowych zaangażowanych w kształcenie, szkolenie lub edukację pozaformalną młodzieży),
- mobilność studentów szkół wyższych oraz słuchaczy kształcenia i szkolenia zawodowego (studia, kształcenie w miejscu pracy, staże),
- mobilność studentów w ramach studiów magisterskich (system gwarancji kredytowych),
- wymiana młodzieży i wolontariat młodzieży.

Akcja 2.: Współpraca na rzecz innowacji i dobrych praktyk

Ponadnarodowe projekty współpracy sprzyjają przejrzystości, innowacyjności i wymianie najlepszych praktyk w całej Europie.

Działanie to będzie wspierać cztery różne rodzaje działalności:

- partnerstwo strategiczne (partnerstwa na małą skalę i projekty ponadnarodowe na dużą skalę), w tym projekty inicjatyw młodzieżowych i współpraca sektora młodzieży,
- sojusze na rzecz wiedzy i sojusze na rzecz umiejętności sektorowych (ustrukturyzowane partnerstwa przedstawicieli szkolnictwa wyższego i biznesu oraz kształcenia i szkolenia zawodowego i biznesu),
- platformy informatyczne (trzy platformy zbudowane na modelu eTwinning),
- budowanie potencjału (projekty z udziałem krajów trzecich dotyczące szkolnictwa wyższego).

Akcja 3.: Wsparcie reformy polityki

Celem tego działania jest wzmocnienie wsparcia dla działań przyczyniających się do kierowania uwagi UE w stronę kształcenia i szkolenia.

Działanie to będzie wspierać trzy różne rodzaje działalności:

- Otwarta metoda koordynacji i Europejski semestr (powiązane ze strategią Edukacja i Szkolenia 2020, Europa 2020),
- narzędzia UE (narzędzia waloryzacyjne i służące implementacji),
- dialog polityczny (z interesariuszami, państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi), w tym ustrukturyzowany dialog z młodzieżą.



8. Kto będzie uprawniony do ubiegania się o finansowanie?

W dziale „edukacja i szkolenia” i „młodzież” uprawnione będą organizacje reprezentujące wszystkie sektory edukacji, niezależnie, czy jest to edukacja formalna czy pozaformalna, oraz prowadzące działalność szkoleniową lub z zakresu pracy z młodzieżą. Pełne kryteria będą opublikowane przez Komisję Europejską w zaproszeniu do składania wniosków.



9. W jaki sposób będą przydzielana fundusze?

Mimo że program jest zintegrowany i nie będzie uwzględniać odrębnych programów sektorowych skierowanych do poszczególnych obszarów uczenia się przez całe życie i rozwoju młodzieży, zostaną zapewnione pewne środki gwarantujące, że program jest prowadzony rzetelnie i że wszystkie grupy docelowe mogą uzyskać odpowiednie wsparcie. Pulę środków finansowych na realizację programu Erasmus+ począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r. ustalono na 14 774 524 000 EUR według cen aktualnych. Roczne środki zatwierdzane są przez Parlament Europejski i Radę w ramach wieloletnich ram finansowych. Pula środków wymienionych powyżej jest przyznawana na akcje objęte programem w następujący sposób, z uwzględnieniem marginesu elastyczności nieprzekraczającego 5% każdej z przyznanych kwot:

77,5% na kształcenie i szkolenie, z czego przyznawane są następujące minimalne kwoty:

- Szkolnictwo wyższe 33,3% budżetu programu
- Kształcenie i szkolenie zawodowe 17% budżetu programu
- Edukacja szkolna 11,6%
- Kształcenie dorosłych 3,9%

10% Młodzież

Ze środków przeznaczonych na Młodzież oraz Kształcenie i szkolenie, co najmniej 63% przyznaje się na mobilność edukacyjną osób, co najmniej 28% na współpracę na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk, a 4,2 % na wsparcie w reformowaniu polityk.



10. Czy przewidziano wsparcie dla kształcenia dorosłych?

Tak. Przewidziano wsparcie dla kształcenia dorosłych. Pracownicy, osoby uczące się i organizacje zaangażowane w kształcenie dorosłych będą czerpać korzyści z nowego programu.



11. Czy przewidziano wsparcie dla szkół?

Tak. Przewidziano wsparcie dla szkół. Pracownicy, uczniowie i organizacje zaangażowane w rozwój szkół lub nauczycieli będą czerpać korzyści z nowego programu.



12. Czy przewidziano wsparcie dla kształcenia i szkolenia zawodowego?

Tak. Przewidziano wsparcie dla kształcenia i szkolenia zawodowego. Pracownicy, osoby uczące się i organizacje zaangażowane w kształcenie i szkolenie zawodowe będą czerpać korzyści z nowego programu.



13. Czy przewidziano wsparcie dla ustawicznego rozwoju zawodowego?

Tak. Szereg działań będzie nadal wspierać rozwój zawodowy w całym sektorze kształcenia i szkoleń.

14. Czy przewidziano wsparcie dla szkolnictwa wyższego?

Tak. Przewidziano wsparcie dla szkolnictwa wyższego. Pracownicy, studenci, uniwersytety i inne organizacje zaangażowane w szkolnictwo wyższe będą czerpać korzyści z nowego programu. Studenci studiów magisterskich nadal będą mieć możliwość pozyskiwania środków z programu, w tym w ramach programu kredytów zaproponowanego przez Komisję Europejską.



15. Czy przewidziano wsparcie dla organizacji młodzieżowych i podmiotów zajmujących się pomocą młodzieży?

Tak. Pracownicy, młodzież i organizacje zaangażowane w pracę na rzecz młodzieży będą czerpać korzyści z nowego aspektu programu dotyczącego młodzieży, zaprojektowanego w celu zaspokojenia ich konkretnych potrzeb.



16. Czy przewidziano wsparcie dla reformy polityki?

Tak. Szereg działań będzie nadal wspierać reformę polityki w całym sektorze kształcenia i szkoleń. Reforma polityki w obszarze młodzieży będzie finansowana w ramach aspektu programu dotyczącego młodzieży.



17. Co stanie się z programem „Młodzież w działaniu”?

Rada Europejska postanowiła uwzględnić w ramach nowego programu osobny dział dotyczący młodzieży w celu lepszego zaspokojenia potrzeb młodych ludzi. Będzie on posiadać tę samą strukturę, co program główny, łącznie z trzema kluczowymi akcjami, przy czym będzie mieć swój własny budżet.



18. Realizuję obecnie projekt finansowany przez program „Uczenie się przez całe życie”. Co oznacza dla mnie wprowadzenie programu Erasmus+?

Jeżeli aktualnie realizują Państwo projekt z terminem zakończenia po roku 2013, będzie on kontynuowany i umowa finansowa będzie obsługiwana przez Narodową Agencję obsługującą nowy program Erasmus +.



19. Zamierzam ubiegać się o dofinansowanie w 2013 r. Co oznacza dla mnie wprowadzenie programu Erasmus+?

W 2013 r. wnioski dotyczące programu „Uczenie się przez całe życie” i „Młodzież w działaniu” nadal będzie można składać w zwykłym trybie. Możliwe będzie ubieganie się o dofinansowanie w ramach wszystkich programów i działań.



20. Co to jest numer PIC i czy muszę go mieć?

Numer PIC jest nowością w programie Erasmus+. Jest to indywidualny numer identyfikacyjny (ang. Personal Identification Code - PIC), który otrzymujemy po zarejestrowaniu organizacji w Portalu Uczestnika i systemie URF. Jest to warunek konieczny do złożenia wniosku o dofinansowanie. Szczegółową instrukcję, jak zdobyć numer PIC, opisujemy w dziale "[Jak złożyć wniosek](#)".



21. Co przyniesie nowy program w dziedzinie edukacji dorosłych?

Indywidualna mobilność dorosłych uczących się nie będzie już bezpośrednio finansowana ze środków programu, ale jest możliwa w ramach partnerstw strategicznych – to będzie jedna z dwóch nowych akcji realizowanych w obszarze edukacji dorosłych. Z wyjazdów edukacyjnych za granicę nadal korzystać będzie kadra zajmująca się edukacją dorosłych, lecz istniejące obecnie trzy rodzaje działań w zakresie mobilności pracowników (kursy doskonalenia zawodowego, asystentury oraz wizyty i wymiana kadry) zostaną połączone w jedną formę – projekty mobilności kadry realizowane przez organizacje zatrudniające tych pracowników i to będzie druga akcja. Zarówno projekty mobilności kadry jak i partnerstwa strategiczne mają przyczynić się do rzeczywistego rozwoju organizacji działających w dziedzinie edukacji dorosłych. Uruchomiona zostanie również nowa elektroniczna platforma do użytku kadr edukacji dorosłych w Europie (EPALE).



22. W jaki sposób program Erasmus+ przyczyni się do rozwiązania problemu bezrobocia młodzieży?

Erasmus+ przyczyni się do walki z bezrobociem młodzieży, pomagając młodym ludziom w zdobywaniu kluczowych umiejętności, takich jak biegłe posługiwanie się językiem obcym, łatwość nawiązywania kontaktu z ludźmi i przystosowywania się do nowych warunków, dając im możliwość nauczenia się, jak żyć i pracować z osobami różnych narodowości i kultur.

Erasmus+ ułatwi współpracę między uczelniami i pracodawcami, aby zapewnić studentom korzyści płynące z programów nauczania dostosowanych do umiejętności potrzebnych na rynku pracy. Program pomoże także placówkom edukacyjnym i organizacjom młodzieżowym w nawiązaniu ściślejszych kontaktów z sektorem przedsiębiorstw. W ramach programu wspierane będą również reformy polityczne w priorytetowych obszarach, takich jak umiejętności cyfrowe i zwiększona przydatność na rynku pracy kształcenia i szkolenia zawodowego.

W programie Erasmus+ przywiązuje się też dużą wagę do nieformalnego uczenia się. Wszystko wskazuje na to, że pracodawcy doceniają umiejętności zdobyte w drodze uczenia się pozaformalnego, na przykład pracy wolontariackiej. Potwierdzają to uczestnicy wolontariatu europejskiego: 75 proc. z nich twierdzi, że dzięki temu doświadczeniu poprawiły się ich perspektywy zawodowe.

Z badań wynika również, że studenci, którzy odbyli część studiów za granicą, mają większe szanse na podjęcie swojej pierwszej pracy w innym kraju.



23. Czy studenci, którzy już skorzystali ze stypendium programu Erasmus będą mogli uczestniczyć w programie Erasmus+?

Tak. W nowym programie możliwe będzie skorzystanie z finansowania Erasmus+ na naukę i szkolenie za granicą więcej niż jeden raz. Studenci będą mogli wyjechać na studia lub szkolenie za granicą na okres nieprzekraczający 12 miesięcy w każdym cyklu studiów (licencjanckich, magisterskich lub doktoranckich), niezależnie od rodzaju mobilności (studia czy praktyka zawodowa) i liczby okresów mobilności (na przykład dwa razy po sześć miesięcy lub trzy razy po cztery miesiące). Instytucje szkolnictwa wyższego mogą jednak traktować w sposób uprzywilejowany studentów, którzy jeszcze nigdy nie skorzystali z programu mobilności za granicą. Wcześniejszy udział w wymianie Erasmus w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” zostanie uwzględniony w przypadku studentów starających się o stypendium Erasmus+ w ramach tego samego cyklu studiów.

Na przykład, jeśli w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” dany student otrzymał w przeszłości stypendium Erasmus na sześć miesięcy nauki na poziomie studiów magisterskich, wówczas może on jeszcze skorzystać ze stypendium Erasmus+ na studia magisterskie, ale maksymalnie do sześciu miesięcy. Jeśli jednak ten sam student podejmie studia doktoranckie, może on otrzymać

wsparcie z Erasmus+ na okres do 12 miesięcy, ponieważ w tym przypadku chodzi o wyższy cykl studiów.

Inne rodzaje mobilności, takie jak praktyki Leonardo da Vinci w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” lub wolontariat europejski w ramach programu „Młodzież w działaniu”, nie będą brane pod uwagę przy obliczaniu maksymalnego okresu 12 miesięcy przypadającego na jeden cykl studiów wyższych lub praktyki zawodowej w programie Erasmus+.



24. Czy w programie Erasmus+ poziom stypendiów dla studentów w różnych państwach będzie bardziej zharmonizowany?

Tak. Celem jest lepsza harmonizacja kryteriów ustalania poziomu unijnych stypendiów dla studentów, a jednocześnie zapewnienie elastyczności uwzględniającej popyt na stypendia oraz inne źródła finansowania, które różnią się w zależności od państwa. Oprócz stypendium ze środków UE studenci mogą też otrzymać wsparcie od organów krajowych, regionalnych lub lokalnych. Poziom unijnego stypendium zależeć będzie w pierwszym rzędzie od kraju będącego celem wyjazdu.

Państwa uczestniczące w programie Erasmus+ zostaną podzielone na trzy grupy w zależności od kosztów utrzymania. Studenci podejmujący naukę w kraju zaliczonym do tej samej grupy, co ich państwo pochodzenia, (tj. o podobnych kosztach utrzymania) otrzymają stypendium UE mieszczące się w średnim przedziale 200-450 euro miesięcznie. Kwota stypendium zostanie ustalona przez krajową agencję odpowiedzialną za zarządzanie stypendiami Erasmus+ w danym państwie. Agencja ta będzie brała pod uwagę poziom zainteresowania stypendiami oraz inne źródła finansowania. Przykładowo może przyznać instytucjom szkolnictwa wyższego minimalny lub maksymalny przedział stypendiów, w przypadku gdy możliwości współfinansowania są dostępne tylko w niektórych regionach lub instytucjach.

Studentom wyjeżdżającym do państwa o wyższych kosztach utrzymania oprócz stypendium w średnim przedziale przyznany zostanie także dodatek w wysokości co najmniej 50 euro na miesiąc (lecz nie więcej niż 500 euro na miesiąc). Z kolei studenci wybierający się do kraju o niższych kosztach utrzymania otrzymają średnie stypendium pomniejszone o co najmniej 50 euro miesięcznie (do kwoty nie mniejszej niż 150 euro miesięcznie). Wyższe stypendia UE trafią do studentów z najbardziej oddalonych regionów i państw uczestniczących w programie.

Poziom unijnego stypendium zależeć będzie również od tego, czy wyjazd odbywa się w celu odbycia studiów czy też praktyki zawodowej. Osoby uczestniczące w praktykach zawodowych otrzymają dodatkowo 100-200 euro na miesiąc (oprócz zwykłego stypendium przyznawanego na naukę), ponieważ często nie mają one dostępu do tańszego zakwaterowania i stołówek dla studentów. Poziom

tych stypendiów będzie ustalany przez krajową agencję lub instytucję szkolnictwa wyższego w przypadku współfinansowania ze środków regionalnych lub lokalnych.



25. Co się zmieni dla studentów w programie Erasmus+?

Na wiele sposobów zwiększy się dostęp do programu. Przykładowo Erasmus+ zapewni większe wsparcie studentom chcącym rozwinąć swoje umiejętności językowe przed udaniem się na studia lub podjęciem pracy w ramach stypendium Erasmus. Zachęcać się będzie do rozwoju elastycznych metod nauki, takich jak nauczanie na odległość lub w niepełnym wymiarze czasu, przy sprawniejszym wykorzystaniu technologii informacyjnych. Stypendia Erasmus+ będą lepiej dostosowane do konkretnych potrzeb (takich jak koszty utrzymania w państwie docelowym) i zapewnią większą pomoc studentom z mniej uprzywilejowanych środowisk, osobom niepełnosprawnym lub pochodzącym z regionów najbardziej oddalonych. Państwa mogą uzupełniać stypendia UE stypendiami wyrównawczymi finansowanymi z budżetów krajowych lub regionalnych. Dzięki gwarancjom kredytowym wzrośnie również wsparcie dla studentów chcących odbyć pełne studia magisterskie w innym państwie europejskim. Z gwarancji tych skorzystają przede wszystkim studenci z uboższych środowisk, którzy w przeszłości nie mieli możliwości studiowania za granicą z powodu braku krajowych stypendiów lub kredytów. Nowa Karta Erasmus będzie gwarancją udanego wyjazdu na studia, ponieważ instytucje szkolnictwa wyższego będą zawierały bardziej rygorystyczne umowy, w których określony zostanie minimalny poziom umiejętności językowych studenta i szczegółowe informacje na temat zakwaterowania i warunków wizowych.



26. Czym się różni program Erasmus+ od obecnych programów?

Nowy program jest bardziej ambitny i ma bardziej strategiczny charakter, zachowując przy tym najważniejsze cele, czyli podnoszenie umiejętności i zwiększanie możliwości zatrudnienia, a także wspieranie modernizacji systemów kształcenia i szkolenia oraz programów na rzecz młodzieży. Erasmus+ będzie rozwijać efekt synergii między różnymi sektorami edukacji i środowiskiem pracy. Zamiast wielu programów istnieć będzie jeden, co spowoduje uproszczenie zasad i procedur składania wniosków oraz pozwoli uniknąć rozdrobnienia i powielania działań. Program Erasmus+ posiada kilka nowych elementów:

- program gwarancji kredytowych, które mają pomóc studentom studiów magisterskich w sfinansowaniu pełnego programu studiów za granicą w celu zdobycia umiejętności niezbędnych w zawodach wymagających specjalistycznej wiedzy;
- sojusze na rzecz wiedzy, czyli partnerstwa między instytucjami szkolnictwa wyższego i przedsiębiorstwami, wspierające kreatywność, innowacyjność

- i przedsiębiorczość przez oferowanie nowych programów nauczania, możliwości kształcenia i kwalifikacji;
- sojusze na rzecz umiejętności sektorowych, czyli partnerstwa między organizatorami kształcenia i szkolenia zawodowego a przedsiębiorstwami, mające na celu promowanie możliwości zatrudnienia i rozwiązywanie problemu niedoboru wykwalifikowanej kadry na rynku pracy przez tworzenie nowych sektorowych programów nauczania i innowacyjnych form kształcenia i szkolenia zawodowego.
- połączenie dotychczas odrębnych programów związanych z międzynarodowym wymiarem szkolnictwa wyższego, co umożliwi mobilność na poziomie szkół wyższych między UE a państwami trzecimi, a także realizację projektów w dziedzinie budowania potencjału w instytucjach szkolnictwa wyższego w państwach trzecich.



27. Co jeszcze robi Komisja, aby zwiększyć mobilność studentów i młodzieży?

Finansowanie jest ważne, ale same pieniądze nie sprawią, że mobilność stanie się realną szansą dla wszystkich. Musimy także wyeliminować bariery na poziomie krajowym i regionalnym, na przykład przez poprawę dostępu do informacji, zagwarantowanie, aby krajowe kredyty i stypendia mogły być wykorzystywane do sfinansowania studiów międzynarodowych, oraz usprawnienie uznawania wyników studiów i szkoleń odbytych za granicą.

W lipcu 2011 r. ministrowie edukacji UE zobowiązali się do usunięcia przeszkód utrudniających studia i szkolenia za granicą. Aby monitorować postępy w realizacji tego planu, Komisja wraz z państwami członkowskimi opracowała tablicę wyników mobilności, w której odnotowywane są efekty działań wszystkich państw członkowskich UE. Jej wyniki zostaną opublikowane w ciągu najbliższych kilku tygodni.

Państwa członkowskie uzgodniły także cele w zakresie mobilności studentów szkół wyższych i uczestników szkoleń zawodowych. Do 2020 r. co najmniej 20 proc. absolwentów szkół wyższych w UE powinno odbyć część studiów lub szkoleń za granicą. W sektorze kształcenia zawodowego ponad 6 proc. osób w wieku 18-34 lat, posiadających kwalifikacje zawodowe, powinno mieć za sobą jakiś okres kształcenia lub szkolenia za granicą.



28. Dlaczego potrzebujemy nowego podejścia do kształcenia i szkolenia na poziomie UE?

Sytuacja na świecie bardzo się zmieniła od czasu, gdy powstawały dotychczasowe programy. UE jest w trakcie wychodzenia z jednego z najbardziej burzliwych okresów w gospodarce naszych czasów. Blisko 6 milionów młodych ludzi w UE jest bezrobotnych, a jednocześnie 36 proc. pracodawców ma trudności ze znalezieniem pracowników o odpowiednich kwalifikacjach. Niedopasowanie umiejętno-

ści do potrzeb rynku pracy w Europie jest niepokojące: prawie 20 proc. 15-latków wykazuje braki w czytaniu, a 73 miliony dorosłych ma wykształcenie podstawowe lub nie ma żadnych kwalifikacji.

Zmienia się też europejski rynek pracy. Zwiększa się liczba miejsc pracy wymagających wysokich kwalifikacji, natomiast możliwości zatrudnienia pracowników nisko wykwalifikowanych jest coraz mniej. Szacuje się, że do 2020 r. prawie 35 proc. wszystkich miejsc pracy będzie wymagało wysokich kwalifikacji (odpowiadających wyższemu wykształceniu). Jednym z głównych celów strategii „Europa 2020” jest zwiększenie do 40 proc. (z obecnych niecałych 36 proc.) odsetka młodych osób dorosłych posiadających wyższe wykształcenie. Erasmus+ może się do tego przyczynić, pomagając ludziom w doskonaleniu umiejętności podczas studiów lub szkoleń za granicą oraz wspierając instytucje edukacyjne i szkoleniowe w innowacji i modernizacji.

Kolejnym ważnym celem w dziedzinie edukacji jest zmniejszenie odsetka osób przedwcześnie kończących naukę – z obecnych 12,7 proc. do mniej niż 10 proc. Z myślą o osiągnięciu tego celu w ramach Erasmus+ wspierana będzie modernizacja na wszystkich poziomach kształcenia i szkolenia, od wczesnej edukacji szkolnej po kształcenie na poziomie średnim oraz szkolenie zawodowe. Za pomocą wymian młodzieży i wolontariatu wspomagane będą także pozaformalne metody uczenia się.

Rozwiązaniem problemu niedoboru wykwalifikowanych pracowników może być też partnerska współpraca z przedsiębiorstwami, która zapewni przydatność programów nauczania na rynku pracy. Nowy program Erasmus+ będzie zatem promował partnerstwa międzysektorowe służące temu celowi.



29. Co oznacza wymóg otwartego dostępu?

Wymóg otwartego dostępu zapewni powszechny bezpłatny dostęp do wszystkich materiałów edukacyjnych opracowanych przy wsparciu finansowym z programu Erasmus+, zgodnie z zasadą, że to, na co przeznaczają się środki publiczne, powinno służyć całemu społeczeństwu. Każdy beneficjent programu Erasmus+ będzie musiał udostępnić opracowane przez siebie materiały edukacyjne przy użyciu otwartych licencji i za pośrednictwem otwartych zasobów edukacyjnych (OER).



30. Najważniejsze dane liczbowe: Erasmus+ (2014-2020)

Całkowity budżet	14,7 miliardów euro ¹
Beneficjenci	Ponad 4 miliony osób
Szkolnictwo wyższe	2 miliony studentów
Kształcenie i szkolenie zawodowe: uczniowie i praktykanci	650 tys. osób
Mobilność pracowników	800 tys. wykładowców, nauczycieli, szkoleniowców, kadry edukacyjnej i osób pracujących z młodzieżą
Wolontariat i programy wymiany młodzieży	Ponad 500 tys. młodych ludzi
Program gwarancji kredytowych dla studentów studiów magisterskich	200 tys. studentów
Wspólne programy studiów magisterskich	Ponad 25 tys. studentów
Partnerstwa strategiczne	25 tys. partnerstw łączących 125 tys. szkół, instytucji kształcenia i szkolenia zawodowego, instytucji szkolnictwa wyższego i edukacji dorosłych, organizacji młodzieżowych i przedsiębiorstw
Sojusze na rzecz wiedzy	Ponad 150 sojuszy ustanowionych przez 1,5 tys. instytucji szkolnictwa wyższego i przedsiębiorstw
Sojusze na rzecz umiejętności sektorowych	Ponad 150 sojuszy ustanowionych przez 2 tys. organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz przedsiębiorstw
Szkoły	Ponad 200 tys. nauczycieli współpracujących przez internet, łącząc przeszło 100 tys. szkół w ramach eTwinning



¹ Dodatkowe fundusze zostaną przeznaczone na sfinansowanie działań prowadzonych z państwami trzecimi (krajami partnerskimi), ale decyzja w tej sprawie prawdopodobnie zapadnie w 2014 r.